

УДК 338.43

Ольшанський Г.В., аспірант
Київський національний університет технологій та дизайну

РОЛЬ СТРАТЕГІЧНОГО УПРАВЛІННЯ У РОЗВИТКУ ІННОВАЦІЙНОЇ ЕКОСИСТЕМИ МІЖНАРОДНИХ КОРПОРАЦІЙ

Екосистема міжнародної корпорації – це складне угруповання суб'єктів (співробітники, партнери, постачальники, споживачі, регулятори та інші суб'єкти) та ресурсів (технології, фінанси, інформація, інфраструктура), які взаємодіють між собою для досягнення стратегічних цілей корпорації. Ефективне функціонування екосистеми міжнародної корпорації повинно базуватися на стратегічному управлінні, як процесу формулювання, реалізації та коригування стратегії, що дозволяє підприємствам досягати довгострокових цілей в умовах динамічного глобалізованого зовнішнього середовища. Стратегічне управління міжнародними корпораціями враховує мультиглобальні, крос-культурні, технологічні, інституційні аспекти і потребує постійного вдосконалення та гнучкості, щоб ефективно відповідати на зміни у глобальному бізнес-середовищі [3]. Цьому сприяє цифрова трансформація, яка змінює не лише внутрішні процеси компаній, але й загальну структуру ринків, споживацькі звички та глобальні бізнес-процеси [2].

До основних складових інноваційної екосистеми міжнародних корпорацій відносяться:

- внутрішні учасники міжнародної корпорації (бізнес-підрозділи, R&D департамент, департамент управління знаннями та інші);
- зовнішні учасники (університети, дослідницькі центри, стартапи, постачальники технологій, державні органи влади та інші);
- інтеграційні об'єднання, партнерства, стартапи.

Стратегічне управління інноваційною екосистемою міжнародних корпорацій виконує наступні функції:

- визначення та реалізація довгострокової інноваційної стратегії, що інтегрує дослідження і розробки, маркетинг, виробництво та технологічний розвиток корпорації;
- створення відкритих інновацій. Корпоративна інноваційна екосистема розвивається на платформі теорії відкритих інновацій, приватно-державного партнерства, як системи державної підтримки та розподілу ризиків інноваційних проєктів, організацій дослідницької діяльності всередині корпорацій і створення мережі малих інноваційних підприємств [1];
- створення систем управління знаннями в контексті формування потоків знань, їх акумуляції, трансферу усередині корпорації та за її межами. Ключовими напрямками побудови системи управління знаннями в міжнародній корпорації є: впровадження цільових орієнтирів та стратегій корпорації; розширення доступу до накопичених знань корпорації; забезпечення зручності використання інструменту «пошук та відновлення» внутрішньої та зовнішньої інформації; сприяння винахідливості; впровадження безперервного навчання; забезпечення культури підтримки [4];
- включення цифрових технологій, як елементів інноваційної стратегії міжнародної корпорації, які базуються на системах аналітики великих даних (Big Data),

цифрових платформах, штучному інтелекті та інших. Використання великих даних та штучного інтелекту є ключовими аспектами цифрової трансформації бізнес-процесів. Міжнародні компанії мають доступ до величезних обсягів інформації, яку вони можуть аналізувати для отримання цінних інсайтів, що дозволяє більш точно прогнозувати тенденції ринку, розуміти потреби споживачів та оптимізувати ланцюги постачання [2];

- оцінка та контроль інноваційного потенціалу, а також контроль ефективності реалізації стратегічного управління інноваційною екосистемою міжнародної корпорації.

З метою побудови ефективної системи стратегічного управління у розвитку інноваційної екосистеми міжнародних корпорацій слід:

- перевести стратегічне управління інноваціями у найвищий рівень управління міжнародною корпорацією, щоб воно не здійснювалося лише на рівні R&D департаменту, а стало частиною корпоративної стратегії;

- активно розвивати відкриті інновації та активізувати в цьому напрямі співпрацю з зовнішніми партнерами, включно з університетами, стартапами, державними інститутами;

- впроваджувати системи управління знаннями і трансферу технологій, як на внутрішньому, так і на зовнішньому рівнях корпорації;

- використовувати цифрові інструменти, аналітику даних, технології штучного інтелекту для підвищення ефективності та гнучкості стратегічного управління розвитком інноваційної екосистеми міжнародної корпорації;

- підтримувати корпоративну культуру, що стимулює інновації та розвиток.

Таким чином, стратегічне управління – це ключовий механізм, який забезпечує формування та розвиток інноваційної екосистеми міжнародних корпорацій. Без визначення чітких стратегічних орієнтирів, ресурсної бази та формування партнерської мережі міжнародні корпорації не можуть ефективно використовувати потенціал інновацій. Тому інноваційна екосистема міжнародної корпорації – це не просто набір інноваційних проєктів, а система взаємодії між складним угрупованням суб'єктів, технологій та знань, яка потребує комплексного стратегічного управління.

Список використаних джерел:

1. Волошенюк Л. В., Горностаї Л. І., Михальченкова О. Є. Інноваційна екосистема: поняття, функції, рівні інноваційного розвитку, приклади. *Наука, технології, інновації*. 2020. №1. URL: https://nti.ukrintei.ua/wp-content/uploads/2021/07/%D0%92%D0%BE%D0%BB%D0%BE%D1%88%D0%B5%D0%BD%D1%8E%D0%BA_1-20.pdf

2. Заїка О., Чубка, І. Роль технологій у стратегічному плануванні міжнародних компаній: цифрова трансформація та ефективність. *Вісник Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна. Серія економічних наук*. 2024. № 106, с.47-55. <https://doi.org/10.26565/2311-2379-2024-106-05>

3. Хмелевський М. О., Ольшанський Г. В. Стратегічне управління міжнародними корпораціями в умовах глобалізації. *Формування ринкових відносин в Україні*. 2023. № 10(69). С.13-20. URL: <https://journals.indexcopernicus.com/api/file/viewById/1880199>

4. Marek Garbowski, Vasily Kupriichuk, Natalia Kyrylko, Nataliia Tkachova Innovative system of strategic management of knowledge flows in corporations. *International Journal of Management (IJM)* Volume 11, Issue 6, June 2020, pp. 882-890, DOI: 10.34218/IJM.11.6.2020.077